

Pentti Linkola kalasti Päijänteellä vuosina 1960-1975. Kuva vuodelta 1964.

Kirja-arvio

Miten maakunta makaa?

Päijät-Hämeen tutkimusseura päivittää osaamista tähän päivään.

Muutuva osaaminen

Toim. Matti Oijala, Jukka Oksa, Heidi Andersson, Ossi Nummela Päijät-Hämeen tutkimusseura, 2018. 112 s.

Ettäkö sahtivierteen käyttämiseen pitäisi varata aikaa viikkokausia? Ei pidä paikkaansa. Oman kokemuksen mukaan kymmenen litran satsi käy valmiiksi paris- päivässä. Sen lisäksi on tietysti hyvä varata viikko tai pari juoman kypsyttämiseen.

Käytän netistä löytämäni reseptiä, jossa kuurnan virkaa toimittaa tavallinen mehumaija. En siis valmistaa sahtia syysmäläisittäin niin kuin **Kyösti Piippo** Päijät-Hämeen tutkimusseuran vuosikirjassa.

Olisin kuitenkin mielelläni hiffistellyt puhtasoppista syysmäläistä sahdin tekemistä. Piipon artikkeli kiehtovasta aiheesta jää valitetta-

van ylimalkaisesti. Hän esimerkiksi mainitsee, että aiemmin Sysmässä oli tapana tehdä myös sahtimaltaat itse, mutta ei kerro, miten homma hoidettiin – puhumattakaan että antaisi vinkkejä perinnejuoman mieltäneille kotikemisteille.

Sama epätasaisuus vaivaa tutkimusseuran perinteistä vuosikirjaa muutenkin. Välillä ollaan hyvinkin syvällä lillukanvarsissa, toisissa asioissa hutaistaan sinnepäin tai kirjataan itsestäänselvyyksiä.

Monien kirjoittajien tekstiä vaivaa virkamiesmäinen ja yleisjuomatoinen ote, joka tekee lukemisesta

”Päijät-Hämeen sydämessä muhii alihyödynnetty resurssi.

rutikuivaa. Artikkelikokoelma asettaa tosin standardin jo nimellään, joka ei varsinaisesti houkuttele lukemaan. Se on sääli, sillä kokoava idea on hyvä: ottaa parhaat palat maakunnasta ja tutkia, miten ne vastaavat tämän päivän ja tulevaisuuden tarpeita.

Päijät-Hämeen ehkä suurin yksittäinen luonnonvara on puhdasvetinen Päijänne, jonka kalastajien historiaa **Heidi Andersson** purkaa kiehtovassa artikkelissaan. Erityisen värikkästä Andersson kuvaa Päijänteen tunnettua erakokalastajaa **Toivo Pyylväläistä** ja ekofilosofi **Pentti Linkolaa**. Pyylväläisessä – joka väitti saaneensa niin suuria kaloja, että ne piti perata lapiolla – oli huoletonta veitikan vikaa. Linkolan elämä Päijänteellä (hän kalasti Kuhmoisten vesillä 1960–1975) taas oli pelkkää raadantaa ja ankaraa eloonjäämis-

taistelua.

Ammattikalastajien määrä Päijänteellä on sittemmin kutistunut olemattomiin. Anderssonin mukaan saalista järvestä kuitenkin riittää, mikä antaa olettaa, että Päijät-Hämeen sydämessä muhii alihyödynnetty resurssi.

Mutta mistä otetaan maakunnalle seuraava syömähänne? Päijät-Häme on synnyttänyt vuosien saatossa kourallisen kansainväliseksi kasvaneita sukuyrityksiä, joiden menestyksen eväitä **Jukka Oksa** erittelee terävästi artikkelissaan. Oksa on haastatellut menestyksen luoneita yritysjohtajia eikä ole kaihthanut vaikeutakaan kysymyksiä. Olisiko Askosta voinut kehittyä Ikean kaltainen huonekalukaupan jättiläinen? Olisiko Luhdalla ollut aineksia kehittyä H&M:ksi?

Oksan mukaan ehkä, jos yritys-

ten johto olisi nähnyt myyntikavien ja kuluttajakäyttäytymisen muutokset ajoissa. Peikko-Groupin luonut **Jalo Paananen** toteaa, että alueen yritykset ovat ajatelleet liikaa raaka-aineita asiakkaidensa sijaan.

Oksa hahmottelee myös aineetonta päijätämäläistä pääomaa, tarkemmin sanottuna muotoilun merkitystä ja Lamkin muotoilukoulutuksen muutoksia. Vaikka Oksa on tässäkin tapauksessa mennyt suoraan lähteelle ja kysynyt muotoilun opettajilta itseltään, artikkeli jää melko teoreettiseksi.

Päijätämäläinen muotoilu ja huoli perinteen jatkumisesta tulevat esiin muuallakin kirjassa, esimerkiksi **Heli Kauhasen** artikkelissa, jossa harmitellaan korumuotoilijoiden koulutuksen lopettamista Lahdesta.

Ilkka Kuosmanen